

FYLKESMANNEN I TRØNDELAG
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Deres ref.: 18/6832
Vår ref.: 18/9781-2
Saksbehandler: Trine Grøslie Stavn
Dato: 27.06.2018

Svar på henvendelse om pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4A - Hjemmelsgrunnlag for behandling av delir

HelseDirektoratet viser til henvendelse fra Fylkesmannen i Trøndelag hvor Fylkesmannen etterspør hjemmelsgrunnlag for bruk av haloperidol (Haldol®) til pasienter med delirium med alvorlig uro/ agitasjon.

Ut fra henvendelsen oppfatter vi at problemstillingen omhandler pasienter som er vurdert til å mangle samtykkekompetanse i situasjonen og som motsetter seg behandlingen. Videre forutsettes det at pasienten ikke er i en øyeblikkelig hjelp situasjon, men at det er nødvendig å gjennomføre behandlingen for å unngå at pasienten ikke utsettes for alvorlig helseskade. I denne situasjonen blir det da et spørsmål om det kan fattes vedtak om å gjennomføre behandlingen med hjemmel i pasient- og brukerrettighetsloven kap. 4A

Det vises til helseDirektoratets rundskriv IS-8/2015 og tidligere uttalelser fra direktoratet om forholdet mellom pasient- og brukerrettighetsloven § 4A-2, andre ledd og lov om psykisk helsevern. Disse nevnes også i Fylkesmannens henvendelse.

Når det gjelder legemidler som gis til behandling av psykiske lidelser (psykofarmaka) fremgår følgende av rundskrivet: *"Legemidler som gis til behandling av psykiske lidelser (psykofarmaka) faller utenfor virkeområdet til kapittel 4A. Dersom bruk av slike legemidler er nødvendig for å få gjennomført undersøkelse/behandling av en somatisk lidelse, vil dette imidlertid som utgangspunkt være innenfor rammen av de tiltak som er tillatte. Det er en forutsetning at bruk av psykofarmaka kun skjer med det formål å få gjennomført undersøkelsen eller behandlingen av den somatiske lidelsen. Så snart denne er gjennomført, må medisineringsen opphøre. Å fortsette bruk av psykofarmaka etter at undersøkelsen er gjennomført, og uten pasientens samtykke, for å behandle pasientens psykiske lidelse, vil være i strid med § 4 A-2 andre ledd."*

Det er direktoratets vurdering at bruk av haloperidol (Haldol®) til pasienter med delirium kan være en behandling som i utgangspunktet kan gis med hjemmel i pasient- og brukerrettighetsloven kap. 4A. Det forutsettes da at legemiddelet kun skal anvendes i en tidsavgrenset periode, hvor formålet er å komme i posisjon til å utrede og behandle den grunnleggende/underliggende somatiske sykdommen.

HelseDirektoratet

Avdeling helserett og bioteknologi

Trine Grøslie Stavn, tlf.: +4724163534

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helseDirektoratet.no

Hvorvidt lovens vilkår er oppfylt, slik at nevnte behandling kan gis med hjemmel i kapittel 4A, må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle, ut fra den enkelte pasients situasjon.

Vennlig hilsen

Anne Louise Valle e.f.
Avdelingsdirektør

Trine Grøslie Stavn
Seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk